

ภวิสสันติ

ภวิสสันติวิภัตติเป็นเครื่องหมาย ๔ อย่าง คือ

๑.กาล คือ อนาคตกาล แปลว่า จัก.....

เช่น ธมฺม สุณิสฺสาม.

อ.ข้า ท. จักพึง ซึ่งธรรม.

๒.บท คือ ปรัศฺสบท และ อัตฺตโนบท

๓.วจนะ คือ เอกวจนะ และ พหุวจนะ

๔.บุรุษ คือ ประถมบุรุษ มัชฌมบุรุษ และอุตฺตมบุรุษ

บุรุษ	ปรัศฺสบท		อัตฺตโนบท	
	เอก.	พหุ.	เอก.	พหุ.
ประถมบุรุษ	สุสฺติ	สุสฺหฺติ	สุสฺเต	สุสฺหฺเต
มัชฌมบุรุษ	สุสฺสิ	สุสฺถ	สุสฺเส	สุสฺหฺเห
อุตฺตมบุรุษ	สุสฺสามิ	สุสฺสาม	สุสฺสิ	สุสฺสามฺเห

-ลง อิ อากม ทำยธาตุเสียงสั้นก่อนประกอบวิภัตติหมวดนี้ ปจิสฺสฺติ, คมฺมิสฺสฺติ

-ใช้ สฺสฺ แทน สุสฺสามิ เช่น กริสฺสฺ ลภิสฺสฺ เป็นต้น

*****

หมวด กิ ธาตุ ลง ภา ปัจจัย

- กิ เป็นไปในความ ชื้อ (กิ+หา+ณา+อิ+สุสติ)
สำเร็จรูปเป็น กิณิสฺสติ จักชื้อ.
- ชิ เป็นไปในความ ชนะ (ชิ+หา+อิ+สุสติ)
สำเร็จรูปเป็น ชิณิสฺสติ จักชนะ.
- ฐ เป็นไปในความ กำจัด (ฐ+หา+อิ+สุสติ)
สำเร็จรูปเป็น ฐณิสฺสติ จักกำจัด.
- จิ เป็นไปในความ ก่อ, ในความ สั่งสม (จิ+หา+อิ+สุสติ)
สำเร็จรูปเป็น จินิสฺสติ จักก่อ, จักสั่งสม.
- ลู เป็นไปในความ เกี้ยว, ในความ ตัด (ลู+หา+อิ+สุสติ)
สำเร็จรูปเป็น ลุณิสฺสติ จักเกี้ยว, จักตัด.
- า เป็นไปในความ รู้ (า=ชา+หา+อิ+สุสติ)
สำเร็จรูปเป็น ชาณิสฺสติ จักรู้
- มุ เป็นไปในความ ผัด, ในความ โปรย (มุ+หา+อิ+สุสติ)
สำเร็จรูปเป็น มุณิสฺสติ จักผัด, จักโปรย.

หมวด คหุ ธาตุ ลง ณา ปัจจัย

- คหุ เป็นไปในความ ถือเอา (คหุ+ณา+อิ+สุสติ)
สำเร็จรูปเป็น อุกคณฺหิสฺสติ จักถือเอา.

๑. ทดสอบการแจกธาตุ (วิ+กี+ณา+อิ+สุสติ)

บุรุษ	ประสมปกติ		อดีตโนปทั	
	เอก.	พหู.	เอก.	พหู.
ป.	กีณิสฺสติ	กีณิสฺสนฺติ	กีณิสฺสเต	กีณิสฺสนฺเต
ม.	กีณิสฺสสิ	กีณิสฺสย	กีณิสฺสเส	กีณิสฺสวฺहे
อุ.	กีณิสฺสามิ	กีณิสฺสาม	กีณิสฺสํ	กีณิสฺสามฺहे

๒. ทดสอบการแจกธาตุ (วิ+ญา=ชา+นา+อิ+สุสติ)

บุรุษ	ประสมปกติ		อดีตโนปทั	
	เอก.	พหู.	เอก.	พหู.
ป.	วิชานิสฺสติ	วิชานิสฺสนฺติ	วิชานิสฺสเต	วิชานิสฺสนฺเต
ม.	วิชานิสฺสสิ	วิชานิสฺสย	วิชานิสฺสเส	วิชานิสฺสวฺहे
อุ.	วิชานิสฺสามิ	วิชานิสฺสาม	วิชานิสฺสํ	วิชานิสฺสามฺहे

ทดสอบแปลไทยเป็นมคธ

๑. อ.พ่อค้า ท. ๕ จักขาย ซึ่งสิ่งของ ในเมืองราชคฤห์ ฯ
๒. อ.เรา ท. จักซื้อ ซึ่งสินค้า ในตลาด ในเมืองหลวง ฯ
๓. อ.ท่าน ท. จักเรียน ซึ่งศิลปะ ในสำนัก ของอาจารย์ ฯ

ทดสอบแปลมคธเป็นไทย

๑. สพฺเพ ทารกา อัจฉริยานํ สนฺติเก สิปฺปานิ อุกฺคณฺหิสฺสนฺติ ฯ
๒. อนาคเต ทีปฺกรทสฺพลสฺส กาลे ฐมฺมํ วิชานิสฺสย ฯ
๓. อหํ พุทฺธสฺส สนฺติเก กมฺมฐฺฐานํ อุกฺคณฺหิสฺสามิ ฯ